

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJA PREIĻU RAJONA KOMITEJA UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOME LAIKRAKSTS

IZNAK KOPS
1950. GADA 29. MARTA
Nr. 20 (5719)
18.
FEBRUĀRIS
CETURTDIENA,
1988. GADS
Maksā 3 kap.

● Meklējam pirmrindas pieredzi, iniciatīvas un uzņēmības piemērus

Pakalpojumu vietā — izstrādājumus par 246 tūkstošiem rubļu

● Ar Ogres ražošanas apvienības Preiļu trikotāžas fabrikas direktoru V. Lapkovski izvērsās interesanta saruna par to, kādas šim darba kolektīvam ir perspektīvas uzlabot maksas pakalpojumu sniegšanu ledzīvotājiem.

Pagājušajā gadā uzdevums šajā jomā tika izpildīts tikai par 16 procentiem. (Jāpiebilst, ka citu darba kolektīvu vadītāji pagājušā gada plānu uzskata par īstu dāvanu, salīdzinot ar šogad saņemto valsts pasūtījumu.)

Tātad pērn bija jāsniedz pakalpojumi par 15 tūkstošiem rubļu, taču veikums bija tikai par 2,4 tūkstošiem rubļu. Šī gada valsts pasūtījums Preiļu trikotāžas fabrikas kolektīvam — maksas pakalpojumi ledzīvotājiem par 12,6 tūkstošiem rubļu. (Summa iegūta, rēķinot, ka uz vienu fabriku strādājošo ir jāsniedz maksas pakalpojumi par 63 rubļiem. Bet —

kāpēc tieši par 63 rubļiem, nevis par 68 rubļiem? Uz šo jautājumu neviens nespēj atbildēt.)

— So pasūtījumu mēs nespējam izpildīt, — paziņoja V. Lapkovskis. — Visi aprēķini pierāda, ka kolektīvam ir pa spēkam apgūt ne vairāk par 3,4 tūkstošiem rubļu. Tas nozīmē, ka pagājušā gada veikumam pieplusojam vēl 1000 rubļu. Tas arī izdodas tikai tāpēc, ka paplašinās iespējas sniegt komunālos pakalpojumus — ekspluatācijā tiek nodoti jauni dzīvokļi. Tiesa, saviem strādniekiem mēs sniegsim arī transporta pakalpojumus. Lūk, arī visas rezerves! Ko vēl citu va-

ram, ja ražošanas ritms ir stingrs, ja spēkā ir brigādes darba līgums? Cilvēki visus spēkus velta, lai izpildītu ražošanas uzdevumus: šim faktoram ir izšķirošā nozīme, kad pāriesim uz pilnu saimniecisko aprēķinu un pašfinansēšanu. Esam jau sākuši samazināt kalpotāju statusu.

Piekrītam, ka Preiļu trikotāžas fabrikā iekšējā saimnieciskā aprēķina attiecības pastāvīgi pilnīgojas, un būtiski padziļinās to izpratne. Piemēram, drūzumā plānota fabrikas strādnieču tīkšanās ar galvenā uzņēmuma speciālistiem, vispirms jau ar ekonomistiem. Šajā ražošanas sanāksmē tiks noskaidrotas visas nianšes, kas jāņem vērā, uzņēmumam pārejot uz darbu pilna saimnieciskā aprēķina apstākļos. Taču nav tiesību ignorēt valsts pasūtījumu par maksas pakalpojumu sniegšanu ledzīvotā-

jiem. Ko tomēr pasākt? Pēc ilgām pārrunām noskaidrojās, ka reālu priekšlikumu ir samērā nedaudz.

Fabrikas direktors V. Lapkovskis skaidroja:

— Pieņemsim, ka mēs sāktu ražot kaut kādas preces, kas vajadzīgas rajona ledzīvotājiem. Taču — mūsu ražošanas process ir gandrīz bez jebkādiem atlikumiem. No kā tad ražot? Tos materiālu atlikumus, kuri mums rodas, vajag nosūtīt uz Ogrī, uz galveno uzņēmumu, kur ir speciāls cehs plaša patēriņa preču ražošanai. Labi — nesūtīsim. Bet — kurš tad šūs lupatu lelles vai priekšautiņus bērniem? Jau tā mums trūkst strādnieču. Jā, jā, par kooperatīvu organizēšanu! Sāda iecība esmu kategoriski pret. Dažās sociālisma valstīs jau gūta bēdīga pieredze — strādnieces, kuras iesaistījušās kooperatīvā, darba laiku izmanto, lai uzkrātu spēkus istai triecienstrādāšanai kooperatīvā... Nu, piemēram, pensionāru darbs. Bet — mūsu uzņēmuma iekārtas jau tā ir pietiekami noslogotas. Nenāks taču pensionāres strādāt vēlā naktī, kad beidz darbu pēdējā maiņa.

— Kā redzat, — turpināja V. Lapkovskis, — grūti atrast pakalpojumu veidu, ko mēs varētu piedāvāt rajona ledzīvotājiem. Taču esmu jau agrāk izsacījis šādu priekšlikumu: rajonā realizēt to produkciju, kuru saražojam virsplanā. Tātad trikotāžas izstrādājumus par apmēram 246 tūkstošiem rubļu. Šī iniciatīva bija adresēta rajona patērētāju biedrību savienībai. Taču, kaut arī rajonā trūkst ledzīvotāju pieprasītu preču, kooperatori minēto ierosmi neliekas dzirdējuši. Šis jautājums būtu jākārtu mūsu galvenajā uzņēmumā. Kā tagad iznāk? Mēs ražojam produkciju, pēc kuras ir liels pieprasījums, taču rajona līdžniecības punktos šos izstrādājumus nopirkt nevar.

...Jau pēc sarunas man ienāca prātā doma, ka šūšanas fabrikas vadības iniciatīvai tomēr ir diezgan ierobežots raksturs — proti: iniciatīvas autori nav painterešējušies par savu ideju tālāko likteni. Acīmredzot, par labas ierosmes īstenošanu ir jācinās ar lielāku enerģiju. Tāpat kā par valsts pasūtījuma par maksas pakalpojumu sniegšanu ledzīvotājiem īstenošanu.

A. ALEKSEJEVS

ATTELOS:

trikotāžas fabrikas ražojumus demonstrē jaunā šuvēja I. Skutele;

cehā rit spraigs darbs.

J. SILICKA foto

Informācija

par sēklu kvalitāti līdz
15. februārim
(pēc rajona sēklu inspekcijas
datiem)

Saimniecība	Vasarāru graudaugu I un II klase procentos no valdības vairodzības	Ilggadīgie zālāji konkrecionāti procentos no valdības vairodzības
«Sarkanā ausma»	121	133
Raiņa	118	103
Leņina	115	156
Rudzātu p. s.	111	21
«Rīts»	110	76
Aglonas p. s.	106	62
«Krasnij Oktjabrj»	105	82
Dzeržinska	104	22
«Dubna»	102	20
M. Gorkija	102	93
K. Marksa	88	141
Kirova	86	42
«Sīkukains»	83	81
Suvorova	83	71
«Dzintars»	78	53
«Zelta vārpa»	71	100
Oskalna	66	30
Ruņonas p. s.	54	—
«Nākotne»	44	38
«Vārkava»	33	28
RAJONA	88,6	67,8

Ziemas pārsteigumi un pavasara solījumi

Kad siltajā un garajā rudenī priecājāmies par līdzēni sadīgušajiem ziemāju laukiem, neviens nevarēja paredzēt, ka ziema sējumiem atnesīs ne vienu vien grūtu pārbaudījumu. Sals, bet pēc tam ietilgšais atkusnis iztraucēja dzinumu ziemas miegu. Taču daudz postošāku ietekmi atstāja sekojošais spēcīgais kailsals.

Rajona kolhozos un padomju saimniecībās izlases veidā izdarīta ziemāju ataudzēšana. Rezultāti liecina, ka tieši kailsals visnelabvēlīgāk ietekmēja ziemāju sējumus, bojāja augu sakņu sistēmu. Rudzi pārbaudīti 350, bet ziemas kvieši 250 hektāru platībā. Konstatēts, ka klimatiskie apstākļi nav radījuši bojājumus 339 no pārbaudītajiem rudzu un 241 no pārbaudītajiem ziemas kviešu hektāriem. Desmit procentus lieli bojājumi atklāti attiecīgi vienpadsmit un deviņos hektāros rudzu un kviešu.

Jāatzīst, ka pagaidām situācija ir laba. Taču līdz pavasarim vēl tālu, un iespējami daudz lielāki sējumu bojājumi. Tāpēc jau

laikus vajag gatavoties sniegt palīdzību novārdzinātajiem augiem.

Bet ko tad mums sola pavasaris? Vai esam labi sagatavojušies sējai? Neraugoties uz saimniecību agronomu pūlēm, rajona sēklu inspekcija situāciju joprojām komentē kā neapmierinošu. Daudzās saimniecībās graudiem ir pazemināta dīdžība. Galvenais iemesls — pagājušajā slāpējā vasarā graudi nespēja nobriest. Lielā mitruma dēļ kaltētos zāvēja augstā temperatūrā. Visbēdīgākā aina, protams, ir kolhozā «Vārkava», kur pirmajai un otrajai klasei atbilst tikai trešā daļa vasarāju graudaugu sēklas. Uz atkārtotu pārbaudi paraugus laboratorijā iesniedza kolhozs «Nākotne».

Šogad graudi ir tīrāki nekā pērn, tāpēc šajā jautājumā, šķiet, problēmas neradīsies. Tagad tikai jānodod paraugi galīgajai sēklu dīdžības pārbaudei, lai pēc tam var droši kerties pie kodināšanas.

L. BIRZNIECE

SACENSĪBAS DIENASGRĀMATA

Kā esam strādājuši lopkopībā pērn?

Uz šo jautājumu atbildēt palīdzēs publikācijas laikraksta 2. lappusē — pārskats par rajona lopkopju darbu 1987. gadā un rajona agrorūpnieciskās apvienības priekšsēdētāja V. Korotkova izsacītās domas.

Sociālistiskās sacensības rezultātus publicēsim laikraksta «Leņina Karogs» šīs sestdienas numurā.

Sabiedriskie palīgi

Rajona ledzīvotājus ar grāmatām apgādā grāmatu nams «Latgale», Līvānu, Aglonas un Galēnu grāmatnīcas. Pērn pārdevām literatūru par 330 168 rubļiem un gada plānu izpildījām par 106,1 procentu.

Grāmatu izplatīšanā un propagandā mums ir čaki sabiedriskie palīgi. Viņi lasāmvielu nogādā darba kolektīvos. Grāmatas par 6321 rubli pērn pārdeva Līvānu stikla fabrikas sabiedriskā grāmatu izplatītāja Vilma Peiseniece un Riebiņu vidusskolas skolotāja Marta Kavinska.

Sabiedriskie grāmatu izplatītāji ar sava darba rezultātiem var iepazīties grāmatu namā «Latgale». Pirmajā vietā ierindojusies Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas sabiedriskā grā-

matu izplatītāja Regīna Smirnova. Daudz grāmatu draugu ir arī Oskalna kolhozā. Viņiem jaunāko literatūru piegādā Spidola Vaidū un Skaidrīte Rentniece. Arī LKP rajona komitejas bibliotekāre Jelena Ledovska ir aktīva jaunākās literatūras propagandētāja. Aktīvāko vidū — arī daudzi grāmatu draugu biedrības pirmorganizāciju priekšsēdētāji.

B. LUDZENIKA,

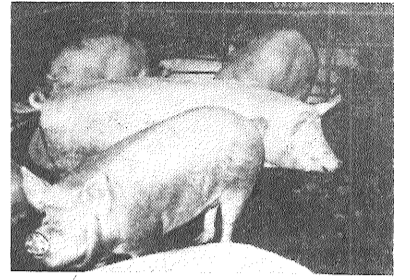
grāmatu nama «Latgale» direktore

● Sociālistiskās sacensības dienasgrāmata: lopkopība

Cik objektīvi ir „objektīvie apstākļi“?

Speciālista viedoklis

Visu janvāri kolhozu un padomju saimniecību ekonomisti ir būrušies cauri ciparu kalniem. Nu esam skaidrībā par tiem skaitļiem, kas visbūtiskāk raksturo rajona lopkopju veikumu. Ziņas par lopkopības produkcijas ražošanu, kvalitāti un pārdošanu valstij izsmeloši ataino situāciju. Vairākos svarīgos rādītājos divpadsmitās piecgades otro gadu esam noslēguši ar

nepatīkamiem minusiem. It kā objektīvu apstākļu dēļ. Un tāpēc, lai noskaidrotu, cik objektīvi īsti ir šie «objektīvie apstākļi», ziņas par gada veikumu lūdzu komentēt rajona agrorūpnieciskās apvienības priekšsēdētāju VIKTORU KOROTKOVU. Iepazīsimies ar dažiem viņa spriedumiem un vērtējumiem.

slaukumi lielākajā daļā saimniecību bija mazāki nekā 1986. gadā. Arī nobarojamo liellopu dzīvsvāra diennakts pieaugums ir tikai 683 gramu (par 35 gramiem mazāk nekā 1986. gadā), bet cūku diennakts piesvari — 490 gramu (par 28 gramu mazāk).

Skaidrs, ka stāvokli lopkopībā nenosaka tikai lopbarības bāze vien. Daudz kas ir atkarīgs no ciltisdarba. Taču arī šajā ziņā pagājušajā gadā nav ar ko lepoties. Apsēklots par 448 govīm mazāk nekā iepriekšējā gadā, mazāka arī tēlu ieguve. Bez tam nepamatoti jau kuro gadu atstājām novārtā zirgkopību. Pērn iegūti tikai 161 kumelš.

Lai aina būtu pilnīgāka, vēl daži skaitļi. Pagājušajā gadā kritīs par 102 liellopiem un par 135 cūkām vairāk nekā iepriekšējā gadā. Sogad viens no galvenajiem lopkopju un arī veterinārijas speciālistu uzdevumiem ir maksimāla jauno lopu saglabāšana. Cerēt uz to, ka spēsim saglabāt simtprocentīgi, ir pārāgi. Tas tāpēc, ka situācija kolhozos un padomju saimniecībās ir visai dažāda. Visgrūtāk ar liellopiem kompleksiem.

Saimniecību speciālisti visai labprāt savos attaisnojumos izmanto dažādus itin kā objektīvus iemeslus, sak, leikozes traucē un vēl nez kas cits. Tāpēc arī ražošanas rādītāji neesot teicami. Tomēr negribas viņiem piekrist. Tik daudz vēl neizdarību, kuru varēja arī nebūt. Tagad tik skaitā, cik govju apsēklots. Rādītāji it kā nebūtu slikti. Bet kur ir tēji? Tas ir viens no pierādījumiem, ka nepietiekami rūpējami par ganāmpulka atražošanai paredzētajiem lopiem. Visi zootehniķi zina, ka apsēklot drīkst tikai telītes, kuras sasniegušas vismaz 360 kilogramu svaru. Taču daudzreiz šis pamatprincips paliek maļā.

Pirmais saimnieciskā aprēķina un pašfinansēšanas gads jau aizvadījis pirmo mēnesi. Un kārtējo reizi varam pārliecināties, ka

priecāties nav par ko. Lai gan pagaidām slaukums no govju par vairākiem simtiem gramu pienu lielāks nekā pagājušā gada janvārī, 1986. gada līmeni pārsniegt nevarēsim. Līdz ganību perioda sākumam paredzams pat minuss salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju. Kā saka, atkodīsies nekvallitatīvā lopbarība.

Kādi ir mūsu tuvākie uzdevumi? Iegūt izslaukumus, kas būtu ne mazāki kā pērn. Tas nozīmē, ka jāpanāk maksimāla atdeve tajos apstākļos, kuros atrodamies. Nākamais uzdevums būtībā ir saistīts ar iepriekšējo, kaut gan principiāli atšķirīgs: sekmīgi pabeigt vidējā un vadošā posma speciālistu ekonomiskās mācības, turpināt ierindas lopkopju apmācību saimnieciskā jaunajos apstākļos. Visbeidzot uzdevums, kas gan nav tieši saistīts ar lopkopību, taču galarezultātā ietekmē lopkopības produkciju. Teicami jāsavatavo tehnika pavasara sējal un lopbarības sagādei. Mums jābūt maksimāli mobiliem, lai visus darbus pabeigtu labākajos agrotehniskajos termiņos.

Nu jau ir jādodomā par to, kādas būs ganības vasarā. Lai netrūktu zāles, ganības jāskatās jau tagad ar kālija un fosforu mēsliem.

Nevaru nepieminēt arī vēl kādu tendenci, kas saimnieciskā aprēķina apstākļos principā nav pieļaujama. Ne vienā vien saimniecībā esmu novērojis, ka tagad no fermām tieši uz lauku ved un izklīdē organisko mēslojumu. Vai tā nav visistākā naudas izšķiešana? Ja nu vēl domātu par to, kā kompostus gatavot...

Neprotam saimniekot, necenšamies domāt. Taču gribas ticēt, ka beidzot ierastība izzudīs, ka objektīvie apstākļi, ar kuriem tik droši var aizbildināties, būs patiešām objektīvi, nevis izdomāti.

Pierakstīja L. STRODE

Lai kādā nozarē varētu sasniegt labus rezultātus, nepieciešama situācijas izpratne, nepieciešams zināt, kuri ir galvenie spēku pielikšanas punkti, lai vezum iekustētos. Laiks ir pierādījis, ka, daudzus uzdevumus uzreiz risinot, nekur tālu netiks.

Pagājušajā gadā mūsu rajona kopsaimniecību laudīm galvenais uzdevums bija sagādāt vairāk un kvalitatīvākas lopbarības nekā iepriekš. 1986. gadā viena nosacītā liellopu vienība saņēma 15,4 barības vienības, turpretim 1987. gadā — 15,8 barības vienības. Taču tas nebūt nenozīmē, ka uzdevums izpildīts. Pārsniegtam vienīgi cerēto skābsiena un skābbarības gatavošanā, taču sienu, graudu, kartupeļu un saknāgu lopbarībai sarūpēts mazāk nekā bija paredzēts. Tas nozīmē, ka knāpināties vajadzēja ne vien 1987. gada nogalē, bet arī tagad.

Pagājušais gads bija grūts. Situāciju sevišķi saasināja nelabvēlīgie klimatiskie apstākļi. Un tieši ar to visus minusus lopkopības produkcijas ražošanas samazināšanā izskaidro liela daļa saimniecību. Mēs vēl, kā saka, neesam spējīgi stāties pretī dabas stihijai. Cik pamatota ir šāda taisnošanās? Jāatzīst, tas ir ērts un ilgus gadus tik pierasts aizsegs neizdarībām. Par to pagājušajā vasarā pārliecinājās, apmeklējot saimniecības. Un daudzreiz bija tā, ka pat labā laikā

siena gatavotāji līdz pusdienām pa centru vaļojās.

Varbūt traucēja patstāvība, ko rajona agrorūpnieciskā apvienība deva saimniecībām? Tomēr šķiet, ka galvenā vaina meklējama citur — nav noskaņojuma strādāt tā, lai varētu sasniegt maksimāli augstus rādītājus piena un gaļas ražošanā. Kāpinājuma nepieciešamību nesaskata ne kolhoznieki, ne speciālisti. Pārāk pierasts pie tā, ka «noturēts pagājušā gada līmenis», ka vēl kāds procents vai tonna klāt nākusi. Bet saimnieciskajai jaunajos apstākļos šo pāris procentu un tonnu ir daudz par maz — tā praktiski ir slīdēšana uz leju.

Un kā ar lopbarības kvalitāti? Esam vēl tālu līdz vēlamajam. Pirmajai klasei 1987. gadā atbilda 65 procenti sienu, 44 procenti skābbarības, 62 procenti skābsiena un 35 procenti zāles miltu. Sādus skaitļus mēs ierakstījām atskaitēs. Bet tas bija rudenī. Tagad ir ziemas vidus, un daudzviet šķūņos atklājas sapeļējuši sienu panti, tranšejās skābsiena vietā praktiski glabājas ne visai kvalitatīva skābbarība. Nu, šķiet, pienācis laiks citādi vērtēt padarīto — pēc tā, ko govij un cūkai priekšā liekam, nevis pēc tā, ko rudenī atskaitēs ierakstām.

Ir jātiek valā no mūžīgās iesūpošanās. Lopbarības sagatavošanu parasti sākam vēlāk nekā pārējie republikas rajoni. Tikko esam iekustējušies, kad jau at-

līgo jūnija lietus mākoņi. Kamēr vēlreiz iesūpojamies, zāle jau sen pāraugusi un zaudējusi savu vērtību.

Un tā nu iznāk, ka mēs mēnām ne tikai lopiņus, bet arī paši sevi, 3713 kilogrami piena, kas pagājušajā gadā iegūti no vienas govju, ir vistiešākais apliecinājums, cik kolosālas rezerves piena ražošanā, ja visas saimniecības nopietni ķertos pie uzdevuma izslaukumus kāpināt līdz Raiņa, Leņina kolhozu un «Sarkanās ausmas» līmenim. Par tagadējo līmeni var teikt, ka ar līdzšinējo attieksmi vairāk sasniegt arī nav iespējams. Un tam ir vairāki pierādījumi. Galvenais no tiem — neprotam izmantot vasaru. Arī pagājušajā pavasarī neskaitāmas reizes lopkopjiem un speciālistiem runājām un atgādinājām — izmantotiet visas iespējas, lai ganību laikā, kad lopbarība ir vislētākā, sarāžotu pēc iespējas vairāk piena. Tomēr atkal nekā — ne ganīšanas visu diennakti, ne plebarošanas, kad zāles sāka pie-
trūkt.

Jāatzīst, ka vasaru neprotam izmantot ne tikai piena lopkopībā, bet arī gaļas ražošanā. Jau garus gadus iegājies tā, ka vasarā, kad, teiksim, cūkām var likt pilnas siles ar zaļbarību, dzīvnieku skaits nebūt nav tas optimālākais. Toties ziemā vaimājam, ka trūkst spēkbarības, ka nav kartupeļu.

So visu apstākļu rezultātā iz-

Kā esam strādājuši?

PAR LOPKOPIBAS PRODUKCIJAS RAZOŠANU, TĀS PĀRDOŠANU VALSTIJ UN KVALITĀTI 1987. GADĀ

	Saražots piena un ie- driks no iedzīvotājiem uz 100 ha lauksaimniecī- bā izmantotajās zemēs (cent)	Saražots piena uz 100 ha lauksaimniecībā izmanto- jamās zemēs (cent)	Saražots gaļas uz 100 h lauksaimniecībā izmanto- jamās zemēs (cent)	Izslaukts piens no govju (kg)	+ salīdzinot ar 1986. gadu (kg)	Piena kopražošana salī- dzinot ar 1986. gadu (procentos)	Gada plāna izpilde piena pārdošanā valstij (procentos)	Gada plāna izpilde gaļas pārdošanā valstij (procentos)	Gaļas ražošanas plāna izpilde (procentos)	Gaļas kopražošana salī- dzinot ar 1986. gadu (procentos)	Pārdots pirmās šķiras piena valstij (procentos)	Piena tauku saturs (procentos)	Piena proteīna produkta (procentos)	Liellopu vidējais nodošā- nas svārs (kg)	Cūku vidējais nodošānas svārs (kg)
Leņina	536	430	175,2	4623	+ 113	105	111	106	100	100	89	3,93	90	442	125
«Sarkanā ausma»	738	605	136,2	4056	- 74	94	106	102	96	97	95	3,90	85	408	127
Dzeržinska	646	522	121,0	3735	- 92	97	111	103	102	107	86	3,92	88	450	114
«Vārķava»	600	475	117,0	3106	- 237	94	105	100,8	85	92	95	3,87	87	431	127
«Dubna»	478	368	80,9	2856	- 293	89	99,2	109	106	85	92	3,87	86	424	139
K. Marksa	699	548	114,9	3212	+ 60	101	109	102	96	94	84	3,87	86	433	118
«Krasnij Oktjabrj»	1416	1292	311,8	5566	+ 170	103	112	101	103	106	99,9	3,96	89	503	119
Suvorova	564	449	105,1	3250	- 59	101	111	102	103	106	88	3,82	88	424	147
Raiņa	687	534	112,4	4062	+ 212	107	117	101	112	102	97	4,01	86	477	111
«Nākotne»	605	466	100,8	3799	+ 29	97	108	101	104	96	93	3,90	89	437	119
«Zelta vārpa»	916	708	143,2	3742	- 65	98	111	105	101	97	91	4,06	87	436	124
«Rīts»	939	665	158,0	3570	+ 55	100	109	106	123	98	89	3,82	89	452	138
Oškaina	737	574	108,1	3297	- 275	89	97	96	97	89	92	3,78	90	453	122
«Dzintars»	571	472	64,9	3236	+ 18	101	106	96	82	84	93	3,86	90	455	125
Kirova	749	571	152,0	3642	- 364	93	107	102	95	100,4	89	3,91	86	451	129
M. Gorkija	669	534	298,6	3564	- 456	89	95	100	95	91	97	3,68	93	480	-
«Sīļukalns»	690	503	102,4	3210	- 57	96	109	103	90	87	87	3,99	88	468	126
KOPĀ kolhozos	730	585	143,2	3756	- 75	97	107	101	98	97	93	3,89	88	459	124
Aglonas p. s.	450	264	265,7	3315	+ 47	101	104	106	111	100,6	77	3,89	87	423	139
Rudzātu p. s.	516	385	106,6	3210	- 62	97	108	116	110	95	93	3,91	89	450	135
Rušonas p. s.	688	503	81,6	3755	- 117	96	107	100,5	93	105	95	3,89	89	435	114
KOPĀ sovhozos	555	389	145,2	3452	- 63	97	107	107	107	99,8	90	3,90	88	437	126
PAVISAM rajonā	698	549	143,6	3713	- 73	97	107	103	99,6	97	93	3,90	88	455	124

● Indivīds un sabiedrība

„Kas

man par to būs?“

Latvijas PSR pilsonim jācienā citu personu tiesības un likumīgās intereses, jābūt nesamierinātam pret antisabiedrisku rīcību, visnotaļ jāveicina sabiedriskās kārtības sargāšana.

(Latvijas PSR Konstitūcijas 63. pants)

● Pamatlikums nosaka mūsu Taču ikdienā runas bieži vien stura virzienā: «Cik man par to būs?» utt. Un reti, ļoti reti ir mans pilsoņa pienākums!».

Nesen notika brīvprātīgo tautas kārtības sargu vienību rajona štāba sēde, un tajā izvērsās garas runas par to, ka kārtības sargātāji izvairās no dežūrām. Kāpēc? Pēdējā laikā par šo sabiedriski slodzi vairs nepiešķir papildu atvaļinājumu. Dažu mūsu darba kolektīvu vadītāji sūrojas: «Kā lai cilvēkus stimulē? Naudas līdzekļu sādiem mērķiem nav...».

Atbilde te viena: ir lietas, kuras nedrīkst banalizēt ar materiālām piemaksām un dažādiem citiem stimuliem. Padomāsim, kā tad bija: brīvprātīgo tautas kārtības sargu vienības iestāšanās arī tādi cilvēki, kurus mudināja tikai savtīgā vēlēšanās, proti, atvaļinājumam pieskaitīt papildu dienas. Šie aprēķinātāji vienību faktiski grāva, padarīja, kā saka, kaujas mazspējīgu — galvenais viņiem bija akurāt pierakstīties dežūru žurnālā. Sabiedriskās kārtības sargāšanas ideja jāsta uz augstas politiskas apziņas un augstas tiesiskās apziņas. Citādi, kā to pierādīja ne senā pagātne, ieceris cildenā būtība var pazust pierakstījumos un papīru mudžeklī. Atcerēsimies — izdevīgā brīdī vai ikkatrs palepojās, ka ir kārtības sargs, taču aplūksināt balamuti un nekaunu — nē, nē, lai strādā milicija, viņiem par to algu maksā. Un šodien ir izsacītas jau šādas domas — lai kārtības sargu rindās attīrās no liekā balasta, lai paliek tie, kuri patiesi grib un prot strādāt. Varētu sacīt — arī kārtības sargāšanā jābūt augstai kvalitātei.

Kā šodien strādā kārtības sargi? Mēģinot rast uz šo jautājumu atbildi, vienā sestdienas vakarā devos uz Preiļu milicijas nodaļu. Vecākais inspektors — dežurants, milicijas majors Ivans Saveljevs informēja, ka kārtības sargi ir rajona starpsaimniecību celtniecības organizācijas kārtības sargu vienība un agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» Preiļu siera rūpnīcas komjauniešu operatīvaīkārtības sargu vienība. Norunātajā laikā (pulksten 19.00) pie milicijas ēkas atrūcināja autobuss, un tā stūrētāja Guntā Zukova ziņoja, ka ir gatava dežūrai.

— Kur pārējie SCO kārtības sargu vienības locekļi? — painteresējāties.

— Droši vien atzkavējušies, — skanēja atbilde. Taču šī «aizkavēšanās» ievilkās līdz pulksten 23.00, kad kārtības sargiem dežūra beidzas. Arī Preiļu siera rūpnīcas komjauniešus tovakar nemanījām.

I. Saveljevs situāciju komentēja šādi:

— Mier vakars pagāja salīdzinoši mierīgi, tāpēc kārtības sargu iztrūkumu daudz neitūmām. Taču gadās reizes, īpaši pēc

tiesības, brīvības un pienākumus. pagriežas pārāk ekonomiska rakstura darbu maksās?», «Kas man par dzirdam vārdus: «Tas vienkārši

par zināmā mērā nepamatotu izsaukumu. Sakiet, vai tādi gadās bieži?»

— Ne pārāk bieži, bet atgādās. Piemēram, mums pasākusi zvanīt preilliete Ludmila Svābe — lai nomierinot iekarsušos cieminus utt. Izeja te viena — mazāk organizēt tādas jaunas saiešanas. Gadās, ka miliciju sauc palīgos, lai izšķirtu kādu ģimenes strīdu. Piemēram, 14. janvārī pulksten 21.40 Pjotrs Spiridonovs (dzīvo Preiļos, Celnieku ielā 9 — 33) izsauca miliciju. Aizbraucām — nav tur ne skandāla, ne paša P. Spiridona. Absolūti nepamatots izsaukums — velti tērējam benzīnu, kavējam laiku.

— Kādas ir iespējas šādas «rotāļas» pārtraukt?

— Iespējas ir. Latvijas PSR Administratīvo pārkāpumu kodeksa 202. pants nosaka, ka par apzināti nepatiesu speciālo dienestu un arī taksometra izsaukšanu vainīgo var sodīt ar naudas sodu. Kā redzams, šāds sods jāpraktizē drošāk — lai jautriem cilvēkiem pēc «jokošanās» ar ugunsdzēsību, ātrās medicīniskās palīdzības vai milicijas izsaukšanu nāktos pēc tam atdarīt savu maku. Jā, jā, lai skola maksā naudu...

● Nobeigumā — par mūsu nākotni, par bērniem. Jau minētajā brīvprātīgo tautas kārtības sargu vienību rajona štāba sēdē nosauca satraucošu skaitli — 60 procentu sabiedrisku normu pārkāpumu izdara skolēni. Skarba patiesība, ka huligāns kļūst arvien jaunāks — nākas aizturēt pat 12 — 13 gadus vecus daudzus. Un atkal tika runāts, ka darba kolektīviem jāinteresējas par to, kā kolektīva locekļu bērni mācās un uzvedas. Varētu likt lietā arī virsrakstā sacīto: «Kas man par to būs?» Proti, bērnu sekmes un uzvedība kļūst par vienu no rādītājiem, pēc kura vērtē kolektīva locekļu darbu.

No ģimenes jāprasa lielāka atbildība — bērni taču ir daļa šīs ģimenes. Piemēram, nedrīkst pielaut, ka nepilingadīgā līdž vēlāi nakts stundai kļūst pa ielām, ložnā pa pagrabam utt. Šādā bezkontroles atmosfērā tiek vastrādātas ne tikai nerātības, bet pat noziegumi. Liela daļa vainas te pieaugušajiem — kurš gan nerātņus apsauc, sarāj, liek iet uz mājām? Reti, ļoti reti ir šādi gadījumi.

Parasti mēdz izsaukties: «Kur skatās milicija? Ko tajās skolās māca? Ko dara komjaunatne?». Pareizi — jāstrādā visiem. Taču šī lielā audzināšanas darba pamatu pamats tomēr veidojas ģimenes lokā.

Latvijas PSR Konstitūcijas 64. pants skaidri nosaka: «Latvijas PSR pilsoniem jābūt nepasīviem par bērnu audzināšanu, jāgatavo viņi sabiedriski derīgam darbam, jāaudzina par sociālistiskās sabiedrības cienīgiem locekļiem».

K. PRIEDĪTIS

● Atturība — dzīves norma

Neatslābināt uzmanību

● Veselīga dzīvesveida propaganda ir viens no galvenajiem uzņēmumu un saimniecību sabiedrisko organizāciju darba virzieniem. Partija uzskata, ka žūpiņas un alkoholisma likvidēšana ir uzdevums, kuru pārkārtošanās procesā jāatrisina pilnīgi.

Nav divu domu: atturības kustības avangardā jāiet komunistiem, komjauniešiem, vadītājiem, ražošanas organizatoriem. Diemžēl patlaban ir vadītāji, arodkomiteju priekšsēdētāji, partijas un komjaunatnes organizāciju sekretāri, kuri pienācīgi nenovērtē savu lomu alkoholisma un žūpiņas apkarošanā. Tā tas ir Dzeržinska kolhozā, kur nav pat nodibināta atturības veicināšanas biedrības pirmorganizācija. Maz uzmanības atturīga dzīvesveida propagandai velti rajona sadzīves pakalpojumu kombinātā, 24. ceļu remontu un būvniecības pārvaldē.

Patlaban brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības pirmorganizācijās rit pārskata un vēlēšanu sapulces. Nesen sapulce notika rajona patērētāju biedrību savienības pirmorganizācijā. Nācās secināt, ka kolektīva tā nav kļuvusi par veselīga dzīvesveida propagandas centru. To pašu var teikt par rajona medicīnas darbinieku pirmorganizāciju, kura nav ne skaitliski liela, ne arī īpaši darbīga.

Citādi tas ir Leņina kolhozā. Pieaudzis biedru skaits. Sadarbojoties ar arodkomiteju un citām sabiedriskajām organizācijām, atturības biedrības periodā piedalījās atpūtas pasākumu rīkošanā, kopā ar citiem reida brigādēs dalībniekiem apsekoja nelabvēlīgās ģimenes, veidoja uzskatāmo agitāciju, palīdzēja organizēt ekskursijas saimniecības cilvēkiem.

Visām sabiedriskajām organizācijām Leņina kolhozā ir izstrādāts kopējs pasākumu plāns veselīga dzīvesveida propagandai. Atturības biedrības darbiem, kuros pārbauda autotransporta vadītāju darba disciplīnu. Pārskata sapulcē viņi runāja par to, ka pirmorganizācijai un katram tās biedram vēl lielāka uzmanība jāvelti ģimeņu atpūtas

pasākumu organizēšanai, sadarbībai ar ciema žūpiņas un alkoholisma apkarošanas komisiju.

Viena no skaitliski lielākajām ir Oškālna kolhoza pirmorganizācija — 36 biedri. Savu darbību tā sāka aktīvi, taču tagad entuziasms pazudis. Te nevar vainot tikai pirmorganizācijas priekšsēdētāju G. Bērziņu. Jājautā: kur, piemēram, komjaunatnes pirmorganizācijas loma? Saimniecībā atturības kustības izvērsēšanā ir daudz problēmu, kuras iespējams atrisināt tikai kopējiem spēkiem.

Vairāk gaidām no Livānu stikla fabriķu pirmorganizācijas. Ciešāk jāsadarbojas ar arodkomiteju, palīdzot organizēt atpūtas pasākumus ģimenēm, jāpatur redzeslokā tās, kurās aug bērni, bet vecāki ir tā dēvētie mērenie alkohola lietotāji.

Pārskata un vēlēšanu sapulcēs ievēlāti četrpadsmit jauni pirmorganizāciju priekšsēdētāji. Tas liecina, ka viņu priekšgājēji nespēja vai negribēja kā nākas veikt savus pienākumus. Jā, nav rekomendāciju, kā vadīt pirmorganizāciju, plānot darbu. Un tomēr. Starp atturības kustības organizatoriem ir cilvēki, kuri var sniegt padomu, atbalstu. Tādi, piemēram, ir A. Naglis, V. Gudļevska, brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības rajona padomes atbildīgā sekretāre J. Eiduka.

Martā notiks rajona pārskata un vēlēšanu konference. Pašlaik ievēlētās delegātas. Gribas ticēt, ka uz konferenci rajona atturības biedrību aktīvs nāks ar konkrētām idejām darba uzlabošanai, atklāti runās par trūkumiem un cēloņiem, kuri kavē atturības kustības paplašināšanu.

T. PAŠKOVA,

Latvijas KP rajona komitejas propagandas un agitācijas nodaļas instruktore

Piecgades pirmrindnieki

Livānu stikla fabriķi darba darītājiem ir stikla pūtējs Jānis Lapins un stikla masas padevēja Ļubova Skriņņika (attēlā). Jānis Lapins ir stikla fabriķas veterāns. Viņš allaž sekmīgi izpilda un pārsniedz ražošanas uzdevumus, ir aktīvs racionalizators. Pērn iesniedzis septiņus jauninājumu priekšlikumus. Ļubova Skriņņika ātri apguva krāsu stikla. Vairākkārt bijusi atzīta par labāko savā profesijā. J. ZANDES foto

Jūs rakstījat redakcijai

„Atvainojamies pasažieri..“

Pagājušā gada nogalē mūsu laikraksta lasītājs, darba vetersāns E. Caics atsūtīja redakcijai vēstuli, kurā izteica sašutumu par to, ka Jēkabpils autobusu parka šoferis netaktiski izturējies pret vienu no pasažieriem. Vēstules autors pats bijis notikušā aculiecinieks. Minēto maršrutu apkalpoja Jēkabpils autobusu parka šoferis, tāpēc nosūtījām šo vēstuli tā administrācijai. Nu esam saņēmuši atpakaļ direktora A. Makarova atbildi: «Paskaidrojiet, ka 1987. gada 28. novembrī maršrutā Preiļi — Livāni autobusu atiešanas laiks (pikst. 11.35) vadīja šoferis A. Ban-

ders. Vēstuli apspriedām un šoferis paskaidrojumu noklausījāmies finansālo un komercālo pārkāpumu izskatīšanas komisijas sēdē.

Šoferis attieksmi pret pasažieri, kura iekāpa autobusā bez kasē nopirkta biletas, vērtējam kā nepareizu un netaktisku. Šoferim vajadzēja izsniegt pasažieriem biletas un aizvest viņu līdz pieturam «Pēc pieprasījuma» Leņina kolhozā.

Ar autobusu parka vadības pāvēlī A. Banderam izteikts brīdinājums. Atvainojamies pasažieriem par mūsu darbinieka netaktisko uzvedību.

Lai uzlabotu pasažieru apkalpošanu, šī gada pirmā ceturksnā beigās vai otrā ceturksnā sākumā Preiļu autobusu stacijā plānots atvērt trešo kasi».

„Vai serviss?“

Līvānieša P. Ivanova vēstuli ar šādu virsrakstu publicējām 1987. gada 25. oktobrī. Uz kritisko publikāciju esam saņēmuši atpakaļpases staciju pārvaldes priekšnieka vietnieka A. Kokurina atbildi.

Viņš paskaidro, ka tirgus fondi automašīnu «Ziguli» eļļai, kurus republikai iedalīja pagājušajā gadā, vadoties pēc automobiļu skaita, bija pilnīgi izlietoti jau trešajā ceturksnī. Tāpēc šīs eļļas brīvā pārdošanā vairs nebija. Diemžēl analogs stāvoklis ir arī apgādē ar rezerves detaļām (eļļas filtriem un filtrējošajiem elementiem).

Saskaņā ar PSKP CK un PSRS Ministru Padomes 1985. gada 19. septembra 889. lēmumu un PSRS Valsts naftas pro-

Pēc kritikas

duktu komitejas 1985. gada 26. novembra 286. pavēli Latvijas PSR Valsts naftas produktu komitejas atpakaļpases staciju pārvaldei atpakaļpases stacijās jāorganizē arī individuālo transporta līdzekļu tehniskās apkopes un remonts.

Vairākās republikas atpakaļpases stacijās kopš 1987. gada septembra jau praktizē minēto pakalpojumu sniegšanu autoīpaš-

niekiem, proti — apmaina eļļu un eļļas filtrus, papildina eļļas daudzumu motora karterī. Diemžēl šo pakalpojumu sniegšana rada grūtības, jo tos sniedz atpakaļpases staciju ārštata darbinieki no sava tiešā darba brīvā laikā vai arī pēc iepriekšēja pieraksta rindā.

Autoapkalpes staciju pārvaldes kapitālās celtniecības plānā divpadsmitajai piecgadei (līdz 1990. gadam) paredzēts uz esošo staciju bāzes būvēt stacionārus tehniskās apkopes punktus, kā arī palielināt filtru un filtrējošo elementu piegādi. Tas rada cerības, ka stāvoklis uzlabosies.

Autoapkalpes staciju pārvaldes administrācija atvairinājās individuālā autotransporta īpašniekiem par neērtībām, izmantojot tās pakalpojumus.

